

Виходить у Львові
що дня (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація : улица
Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
окреме жаданє і за зло-
женем оплати поштової.

Рекламації
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата

у Львові в агенції
дзєвників пасаж Гавс-
мана ч. 9 і в ц. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ — 40

Поодинокє число 2 с.

З поштовою пере-
силкою :

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ — 90

Поодинокє число 6 с.

Вісти політичні.

*Справи парламентарні. — З Угорщини. — Не-
меччина а Франція в справі Марокка. — Події
в Росії. — Що дє ся з російською флотою.*

Для комісії для внесеня пос. Дершати
в справі відносин Угорщини до Австрії ви-
брано з поміжи руских послів лиш пос. Ва-
силька з Буковини. Предсідателем комісії, як
виже звістно, став Дершата.

Пос. Бергер поставив на посліднім засі-
даню палати послів внесенє, в котрім предла-
дає, щоби правительство взяло в заряд держав-
ний цілий фонд релігійний в Долитавіцї а
святцєників щоби перейшло на егат урядни-
ків державних. Внесенє звиває правительство,
щоби оно виготовило проект закона, в котрім
були би між иншим єдїночі постанови : Дер-
жава переймає ціле недвижимє майно і всю го-
тівку католицької церкви в своє посіданє а тим
самим переходять права і обовязки патронату
на державу. Все духовенство одержить ха-
рактер урядників державних у відповідних
клясах рангї. Католицькі архієпіскопи з титу-
лом єкєселєнції будуть приділені до III. кля-
си, єпієкопи до IV., крилошани капітульні, пра-
лати і протоігуменї до V. кляси рангї. Ігу-
мени, сеніори, декави і парохї мали би бути
зачислені до VI., VII. і VIII. кляси рангї а

капеляни і сотрудники по половині до IX. і
X. кляси рангї. Протоігуменї, ігуменї і се-
ніорки одержали би таку платню як вдовиці
по урядниках V., зглядно VI. кляси рангї
а всі прочї монахинї платню вдовиць по уряд-
никах VIII. кляси рангї.

З Відня доносять : Оногди по полудні
відбула ся кількогодинна нарада німецьких по-
слів, що суть членами чєского соїму, в справі
будучої сєсїї чєского соїму. Ухваили держати
ся єстрогò в тайні, але нема сумніву, що Німці
відступлять від обєтрукції в чєским соїмі.

На вчерашнім засіданю угорської палати
послів по залагодженю всіх формальностей по-
дав президент до відомости палати, що одер-
жав від управителя маринарки запрошенє для
палати до участи в торжєствї спущєня на води
нового корабля воєнного „Архієк. Фердинанд
Макс“. — Голоси : „В якій мові написанє за-
прошенє?“ — Президент : „В мадирєкій мові.
Пішого запрошенєя був би я не прийняв.“ (Грімкі
оплески на лївици). — Кошут поставив опієсла
два внесенєя : 1) О уневажненє т. зв. закона Да-
нієля (в справі зміни регуляміну палати); —
2) о виборі комісії з 21 членів для ухваленєя
адреси до корони. На тім закінчено засіданє, а
єдїночє назначєно на нинї; на порядку днєв-
нім мотивованє обох повисєших внесенєя.

Промова цїсаря Вільгельма в Тангерї на-
робила в дипломатичних кругах великої сен-
зації, бо справа марокканьєка заняла через то

в тепєрішню пору перворяднє місце в мєжна-
родній політиці. Не дасть ся заперечити, що бе-
єїда цїсаря була вимірена против Франції, че-
рез що Німєччина і Франція по довгих літах
становили знов в суперєчности до себе. Не до-
єить того, що цїсар зовєім виразно і недво-
значно проголосив независимість Марокка і єго
султана, не досить, що запротєстував даванє
першєнєства в Марокку якій небудь державі
але ще й єстерігав султана перед нерозвагòк
в заводженю реформ і пригадав єму, що він
повинен пошанувати релігійні чєства своїх
підданих. Так зробив ся цїсар Вільгельм не
лиш зацїтником Марокка і марокканьєского сул-
тана, але ще й зацїтником магомєтаньєської віри
в Марокку. Вагу сєго зрозуміємо ще лїпше,
коли зважимо, що то Франція предложила зга-
дані реформи султанови і жадала від него,
щоби він їх ухвалив. Так отже цїсар Віль-
гельм змішав ся безпосєредно до перєговорів
Франції з Марокком і то в некористь першої.
Які вийдуть з того наслідки, трудно нинї пред-
видіти; поки що, здаєсь, першою жєртвою стане
ся французький міністер справ заграничних
Делькаєс, котрого становище має бути вже ду-
же захитанє.

Другє питанє, яке вяжє ся зі згаданим
виступленєм цїсаря Вільгельма в Тангерї, єсть:
що стало ся причиною так різкого виступленєя?
Лєдви що самі інтерєси Німєччини, бо ті мож-
на би було залагодити й в иншій єпосіб. На-

8)

МАЛЬВА.

(З російського — Максим Горького).

(Дальше).

Василь дивив ся тупими і безумними очі-
ма за сєном, що віддалєв ся від него. От він
став менший, єго ноги немòв потонули в піє-
ку... тепєр він запав ся в него по пояє... по
шию... з головою. Він зовєім щєз...

Але за хвилю, трохи дальше від того міс-
ця, де він задів ся, показала ся знов єго го-
лова, плєчі, потім він цілий... Тепєр він став
зовєім малий... Обєрнувши ся, дивить ся єди
і щось кричить.

— Проклятий ти! Проклятий! Прокля-
тий! — відповів Василь. А той махнув рукою
і знов пішов... і знов щєз за гòрбами пієку.

Василь довго ще дивив ся в той бїк, до-
ки єго плєчі не забòдїли від невидгїдної пози,
в якій він напів лєжав, єпершиєсь о чòвєв і
прилягши на пієк.

Розбитий і сломаний він став на ноги і
захитав ся від болю в кòстях. Ремінний пояє
підєсунув ся єму аж під пахи; він закостєні-
лими пальцями розперєзав ся, підніє ремінє до
очей і кинув на пієк. Потім пішов до буди,
а пристанувши перед заглубленєм на пієку,
пригадав собі, що на єім місци він упав і ко-
либ не упав, то може зловив би єпна.

В будї вєсьò було порозкидувано. Василь
пошукав очима за фляшкою з горівкою і знай-
шов єї мєжи мїшками. Корòк держав ся мієчно
в шийці і горівка не вилялаєь.

Василь вишпортовав поволи корòк, вєунув
шийку фляшки собі в рот і хотїв пити. Однак
єкло єтужало єму по зубах і горівка лила ся
з рота крізь бороду на груди. Она була як
вода...

Голова у Василя була глуха, сєрдє важ-
кє, а в хрєбті докучав єстрий бїль.

— Та бо й старий вже чòловік! — ска-
зав голосно і опустив ся на пієк перед вхо-
дом до буди.

Перед ним було морє, велєчєзнє, сонє-
во зїтхалоє, повнє сил и красн... Філіє сьмїя-
ли ся, як вєє, живі та шумні.

Василь довго дивив ся на воду і згадав
жадні слова єпна :

— Кòби вєсьò то була земля! А щє чòр-
нозем! І кòби єго можна орати!

Дїймаючє почуванє пригнобленєя огорну-
ло єго. Він сєильно потер собі груди, оглянув
ся докòла і зїтхнув глибоко. Голова звєсила
ся низько і плєчі зігнули ся, немòв наляг їх
якийсь тягар. Горло єтиєкало ся від приступу
душливости.

Василь відкашляв і перєхрєстив ся, ди-
влячись на небо. Важкі думи обєєли єго.

За те, що для иньшої баби покінув жін-
ку, з котрою сєред чєсної праці прожив бїль-
ше як півтора дєсятки лїт, Бог покарав єго
бунтом єпна. Так, сє палець бòжий!

Збєчєстив єго власний син, твердою ру-
кою вразив єго сєрдє... ємерть для него за ма-
ло, що так бòлочо обидив батька! І задля чò-
го? Задля марної жєнщини, що живе бєзсо-
ромним житєм!

Грїх було єму, старцєви, звязувати ся
з нею, забуваючи про свою жінку й єпна...

І от Господь у своїм євятїм гнїві при-
гадав ся єму, через єпна зїєлав на него за-
служєну кару! Так, сє палець бòжий!

Василь сидів єхилєний, хрєстив ся і ча-
єто кляпав очима, єтрїєуючи з вїї єльози, що
єлїпчили єго.

А сонєє вже єпусєкало ся в морє і на не-
бї гасло багровє вєчїрнє сєєво. З мовчливой
далєчини вїєв тихий вїтер у мокрє від єлїз
лицє рибакє.

Затоєлений в думках каятя сидів так Ва-
силь довго, аж доки не заснув... А тимчасòм
вже свитало...

На другий дєнь по сєварці з батьком Я-
ков поїхав з партією робітників на барці, при-
вязаній до корабля, на триєцять верєт від ри-
барнї в одєн залив на ловлю осєтрів. За п'ять
днів вернув ся сам вїтрильним чòвном; пієсла-
ли єго за харчами. Він поїхав у полуднє, ко-
ли робітники відпочивали по їдї.

Було нестерпно жарно, розпалєний пієк
жарив в ноги, а лусєка і рибячє остє коло-
ли їх.

— **Вистава фантів** лотерії львівського „Сокола“ відбуде ся в трех днях перед лосованем, се е в найближшу п'ятиницю, суботу і в неділю в партеровій салі пасажу Миколиша. Від послідної вистави насіло много нових гарних і цінних фантів, які годить ся оглянути перед вильосованем. Вистава буде отворена від 8¹/₂ год. рано до 9¹/₂ вечер. Вступ 20 сот., а хто купить серію карток-льосів, має вступ вільний.

— **Жертви несовісних аг'єнтів.** Вчера перед полуднем зголошено ся в львівській поліції шістьох молодих селян, дуже збідованих, а просьбою, аби їх вислали шупасом до родинних сіл. Ті бідолахи називають ся: Іван Костельнюк, Петро Буповський і Петро Парчевський з Хоточинь, городеньского повіта, Петро Литвин і Олекса Хам з Кошиків, збаражского повіта та Михайло Стоцький з Кошкольчик, рогатиньского повіта. Перед кількома тижнями звербували множество селян незвісний агенти і вислали їх до Пруе на роботу. Однак показало ся, що там нема роботи для такої громади людей і д'ятого мусіли бідаци утікати звідтам перед голодовою смертю. Деякі з них вертали піхотою і окалічили на ноги, прочі д'єтали ся велізнцею до дому. Веіх шістьох відослала поліція до маієстрату, котрий висле їх шупасом домів.

— **Угорські підроблювачі гроший засуджені в Америкі.** З кінцем марта с. р. відбув ся в Клівленді процес І. Керковіца, М. Омерца, І. Горвата та ще одного їх спілчника, підданих угорських за підроблюванє фальшивих австрійских банкнотів 20-коронових. При розправі був присутний австро-угорський консуль. По доказаню вини засудив суд присяжних І. Керковіца на 2 літа вязниці і на 2500 кор. кари, а Омерца і Горвата кождого з осіб на 18 місяців вязниці і 500 К кари. Що до четвертого їх спілчника, то его увільнено, бо не прийшло до згоди між присяжними що до висоти его кари, а американське право обвинуваченого в такім случаю увільняє від кари.

— **Страйк каналових робітників.** У Львові розпочали опогди вечером робітники, заняті чищенням каналів, страйк з причини, що не хотіли підвищити їм платні. Досє брали они по 2 К за роботу через цілу ніч, а тиж, що виносили нечистоту з кльоак, плачено по 1 К 80 сот., а візники діставали по 1 К за ніч, а за цілодневне занятє

батька, але він не знав, як его виявити. Чи обняти батька, як се вчинила Мальва, чи стиснути ему руку, як Серьожка?

А Василь чув ся обидженим тою нерішучістю, що проявляла ся в лиці та рухах сина, а крім того він відчував щось близьке до сорому супротив Якова.

Се почуванє викликало в нім спомини про сцену на насипі і поцілуї Мальви....

— Так... памятай про матір! — сказав наконець Василь.

— Добре, добре! — закликав Яков, усміхалючись тепло. — Вже ти не жури ся, я знаю, що до мене належить!

І він махнув головою.

— Ну... тай вже все! Живить тут... дай вам Господи! А не згадуїте лихом.... Котел, Сергію, я закопав в піску, коло зеленого човна.

— А на що ему кітла? — спитав живо Яков.

— Він іде на моє місце... туди, на насип... — пояснив Василь.

Яков поглянув задрієно на Серьожку, кинув оком на Мальву і звісив голову, скриваючи радієний блиск у своїх очах.

— Прощайте-ж, добрі люди... я йду!

Василь поклонив ся їм і пішов.

Мальва рушила за ним.

— Я підведу тебе трохи....

Серьожка ляг на пісок і вхопив за ногу Якова, що також подав ся за Мальвою.

— Стій! Куди?

— Йди! Пусти... — сказав Яков і сіпнув ся наперед.

Але Серьожка вхопив его за другу ногу.

— Лишиє зі мною....

— Та ну-у! Чого дурієш?

— Я не дурію! А ти сядь!

Яков сів і затиснув зуби, озлоблений до краю.

— Чого хочеш?

при вивозі сьмітя, пієку і т. д. 60 сот. Страйкарі домагають ся підвищення о 70 прц. дотеперішної платні.

— **Лавина і звалища землі.** Як доносять із Зальцбурга, скопила ся коло Гаштайну лавина і друдила також високу екалу, засипуючи собою цїсарєку дорогу на 120 метрів, та ушкоджуючи мієт велізничий і привалючл одну кузню та магазин. Сейчас розпочато праці над відграбанем. Жертв в людях нема.

— **Елементарні пещастя.** Дня 4-го с. м. навієтшло дуже сильне землетрясєне мієто Лигоре у вєхідній Індії. Жертвою того землетрясєни упало дуже багато людей. Крім того паробило оно величезної шкоди в публичних і приватних будинках. З ратуша полишила ся лиш купа розвалін, а велізничий дворець, кафедральна церков і мечети сильно ушкоджені. — В Андалузії і Естремадурі в Іспанії панують тепер величезні сєки. Темпота доходить до 33 степенів в тіни. Засїви і сади понищені, худоба гине з причини недостатку пані в наслідок загальної посухи.

Телеграми.

Відень 6 цвітня. Комісія бюджетова розпочала нині дискусєю над етатом міністерства рільництва.

Будапєст 6 цвітня. Угорєке бюро кореспонденційне доноєть, що президент міністрів Тіша предложив на вчєрашнім засіданю ліберальной партії внесєне, котре каже, що партія ліберальная не має предложити проєкту адреси до корони.

Вашингтон 6 цвітня. Сполучоні Держави повідомили Росію, що після звіту американьского посла в Шєкїні рух против чужинців в Хїні не має грізного характеру.

Рим 6 цвітня. Король Віктор Емануїль виїхав нині рано до Неаполя на повитанє цїсаря Вільгельма.

— Чекай! Успокій ся, я подумаю і потім скажу....

Він грізно глянув на хлопця своїми зухвалыми очима і Яков покоровив ся ему....

Мальва і Василь йшли якїєсь час мовчки. Она заглядала з боку ему в лице, а єї очи дивно горіли. Однак Василь нахмарив ся і мовчав. Їх ноги стрягли в пієку і они йшли поволи.

— Василю!

— Що?

Він поглянув на неї і знов відвернув ся. — Знаєш, я навмисне посварила тебе з Яковом. Ви могли оба тут лишити ся, без сварки... — говорила она спокійно. Ані тіни жалю не було в єї голосі.

— А на щож ти се зробила? — помовчавши, спитав Василь.

— Не знаю!

Она здвигнула плечима і сьміяла ся.

— Добре діло зробила! Ех ти! — докорив він їй злієним голосом.

Она не відповіла на се нічого.

— Зієсуєш ти мені хлопця, зовсім зієсуєш! Гей, гей! Відьма ти, відьма!... Бога не боїш ся... Сорому не маєш... Що ти робиш?

— А що я маю робити? — спитала она его. Нєспокій і досада звучали в єї питаню.

— Що? Ей ти!... — кликнув Василь, запалюючись все більшим гнївом.

Мав велику охоту вдарити єї, звалити єї собі під ноги, втоптати в пієск, ударяючи чобітьми в єї груди та лице.

Він затиснув кулак і оглянув ся поза себе.

(Конець буде).

Тифліє 6 цвітня. (Петерб. Аг. тел.) З місцевоєтий округа Горі доноєть о великих розрухах селян, звернєних против духовеньєства і шляхти, влаєтитєлів більшої посїлости. Селяни рабують, підпалюють і нищать лієи та забирають готівку. Войєско і поліція виступили против збунтованих; багато людей убито і зраєнено.

Петербург 6 цвітня. Комітет міністрів радив в днях 4 і 5 с. м. над правом Поляків займати становища в державній службі і ухвалив, що обмеженя, які єуть в тій справі, мають бути знесєні; лиш цю до висєших урядів обмеженя повинні бути задержані. Справу, чи пишні урядники в 9 західних губерніях повинні знати мову більшоєти населєня тих губерній, отже мову польєску взгладно литовєску, порієшено в дусі потвердждаючїм. Справу порієшено на предложенє Вітгого.

Кишинєв 6 цвітня. Вчєра в ночи напав якийсь чоловік на товариша комісаря поліції іменем Кірліїка, але не зранив его і втік. Нині рано знайдєно на місци нападу хїньский (?) пієк, котрий був мабутє власноєстю виновника.

Товіо 6 цвітня. (Урядово). Часть японьєскої залогї в Санчу випєрла Росіян з кількох сїл о 9 миль на захід від місцевоєти Чїгінча і обєадїла ту місцевоєть як також місцевоєть Сумінчен. Японці заняли ще кілька місцевоєєтий, а дійшовши до Сантаоку стали стрїляти на відділ російьскої кавалєрії, зложеної з 500 людей і розбили его.

Курс львівський.

Для 5-го цвітня 1905.	Платять		Жадають	
	К	с	К	с
I. Акції за штуку.				
Банку гіпот. гал. по 200 зр.	545	—	555	—
Банку гал. для торг. по 200 зр.	—	—	260	—
Зеліз. Львів-Чернів.-Яєи	587	—	594	—
Акції фабр. Липиньского в Сяноку.	—	—	320	—
II. Листи заставні за 100 зр.				
Банку гіпот. 5% премієв.	111	25	—	—
Банку гіпот. 4 ¹ / ₂ %	101	50	102	40
4 ¹ / ₂ % листи застав. Банку краєв.	101	70	—	—
4% листи застав. Банку краєв. .	99	60	100	30
Листи застав. Тов. кред. 4%	99	80	—	—
" " 4% льос. в 41 ¹ / ₂ літ.	99	80	—	—
" " 4% льос. в 56 літ.	99	70	100	40
III. Обліги за 100 зр.				
Пропінаційні гал.	99	80	100	50
Обліги ком. Банку кр. 5% II. ем.	102	80	—	—
" " " " 4 ¹ / ₂ %	101	50	102	20
Зеліз. льокаль. " 4% по 200 кор.	99	30	100	—
Позичка краєв. з 1873 р. по 6% .	—	—	—	—
" " 4% по 200 кор.	99	90	100	60
" м. Львова 4% по 200 кор.	97	50	—	—
IV. Льоси.				
Мієта Кракова	85	—	92	—
Австрійські черв. хреста	56	75	58	75
Угорєкі черв. хреста	37	25	39	25
Італіань. черв. хр. 25 фр.	—	—	—	—
Архік. Рудольфа 20 кор.	75	—	79	—
Базпїлка 10 кор.	24	75	26	25
Joszif 4 кор.	8	25	9	50
Сербєкі табакові 10 фр.	9	50	11	—
V. Монети.				
Дукат цїсарський	11	26	11	40
Рубель паперовий	2	52	2	54
100 марок німецьких	117	—	111	50
Доляр американьський	4	80	5	—

За редакцію відповідає: Адам Крєховєцький

Що року горять хлонські мільони неасекуровані!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові

Ринок ч. 10, в домі „Просьвіти“

одинокє руске Товариство асекураційне против огневих шкід

Обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу.

По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованє; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мільонів 340 тисяч корон.

Фонди „Дністра“ виносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183.874 кор. і уміщені суть в цінних паперах.

В „Дністрі“ єсть обезпечених більше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

Поліси „Дністра“ приймають ся при всїляких позичках в Банку краєвім, касах ощадности і касах сиротинських.

Чистий зиск по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премії).

Агенції „Дністра“ находять ся у всїх містах і більших селах і треба подавати обезпеченє через агента; господарі письменні повинні старати ся о агенції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агенти „Дністра“ не роблять. Агенти „Дністра“ заробили вже провізії 662.807 корон.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Краківскім; свою провізію від сих обезпечень дає „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Пресьв. Епископскі Ординарияти.

Головна агенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає прекумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівскої“ може принімати оголошеня виключно лиш ся агенция.